

Utlåtande 2017:200 RI (Dnr 106-1589/2016)

Digitala trygghetsvandringar

Motion (2016:110) av Johan Nilsson (M)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård anför följande.

Ärendet

Johan Nilsson (M) föreslår i en motion till kommunfullmäktige att kommunens befintliga trygghetsarbete kompletteras med digitala trygghetsvandringar, vilket enligt honom är ett sätt att få fler medborgare aktiva. Vidare skriver Johan Nilsson att flera kommuner sedan en tid har lanserat modeller för digitala trygghetsvandringar.

Johan Nilsson föreslår att en central funktion i staden får uppdrag och medel för att ta fram ett stöd för trygghetsvandringarna, istället för att varje förvaltning på egen hand ska göra detta.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd och Älvsjö stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret bedömer att en utveckling av den redan etablerade ”Tyck till”-appen sannolikt skulle bli billigare, mer användarvänlig och därmed bättre nå sitt syfte jämfört med en helt ny tjänst.

Socialnämnden anser inte att staden ska utveckla en ny modell för digitala trygghetsvandringar utan att staden istället kan modifiera och strukturera arbetet med den befintliga applikationen ”Tyck till” så att den passar ändamålet med digitala trygghetsvandringar.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd anser inte att det finns behov av att utveckla ett separat system för att genomföra digitala trygghetsvandringar.

Skärholmens stadsdelsnämnd anser att det finns utvecklingspotential i ”Tyck till”-appen och har för avsikt att testa den under kommande medborgarmöten, i kombination med den fysiska kartan.

Ålvsjö stadsdelsnämnd anser att det är positivt om staden kan underlätta för medborgarna att lämna synpunkter på trygghet och andra frågor och föreslår att stadens befintliga system kompletteras, istället för att ett nytt system införs.

Mina synpunkter

Stockholm ska vara en stad där alla människor känner sig trygga, oavsett var man befinner sig. Staden jobbar tillsammans med polis och andra viktiga aktörer för att på bästa möjliga sätt utveckla det trygghetsskapande arbetet utifrån medborgarnas upplevelser.

Staden använder sig bland annat av ”Tyck till”-appen, vars funktion är att ge medborgare möjlighet att lämna synpunkter som rör utemiljön. Jag delar därför den uppfattning som framförts i merparten av remissvaren om att det inte finns behov av att utveckla ett separat system för att genomföra digitala trygghetsvandringar. Jag för gärna diskussioner om olika sätt att bättre uppmärksamma ”Tyck till”-appens funktion, samt utveckla denna så att den blir ett ännu bättre verktyg för att öka tryggheten i Stockholm.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2016:110) av Johan Nilsson (M) om digitala trygghetsvandringar i Stockholm

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Joakim Larsson och Cecilia Brinck (båda M) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motion (2015:110) av Johan Nilsson (M) om digitala trygghetsvandringar bifalls.
2. Därutöver anfördes följande.

Trygghet är en fråga som måste högt upp på den politiska agendan, och för att öka medborgarnas trygghet behöver staden arbeta på flera fronter på flera olika sätt. En metod är att bredda möjligheten för medborgarna att kunna lämna synpunkter på otrygga platser i stadsmiljön. Hittills genomförs ofta endast fysiska trygghetsvandringar eller stormöten/medborgarmöten som inte alla har möjlighet att delta i. Moderaterna vill att det ska vara lätt att framföra sin synpunkt om var man känner sig mindre trygg.

Digitala trygghetsvandringar ska ses som ett komplement att samla in medborgarnas åsikter, och vi tycker det är en klok tanke att komplettera stadens funktion "Tyck-till" för ändamålet. Det är då viktigt att "Tyck-till" utvecklas tillräckligt så att det både är lätt att lämna synpunkter, och att åsikterna tas om hand på ett bra sätt och inte enbart leder till en "felanmälan". Vi vill därför att funktionen "Tyck-till" kan utvecklas i enlighet med motionens intentioner.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 6 september 2017

På kommunstyrelsens vägnar:
KARIN WANNGÅRD

Ulrika Gunnarsson

Reservation anfördes av Anna König Jerlmyr, Cecilia Brinck, Dennis Wedin, Johanna Sjö och Markus Nordström (alla M) och Lotta Edholm (L) med hänvisning till Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Karin Ernlund (C) och Erik Slottner (KD) med hänvisning till Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Johan Nilsson (M) föreslår i en motion till kommunfullmäktige att kommunens befintliga trygghetsarbete kompletteras med digitala trygghetsvandringar, vilket enligt honom är ett sätt att få fler medborgare aktiva. Vidare skriver Johan Nilsson att flera kommuner sedan en tid har lanserat modeller för digitala trygghetsvandringar.

Johan Nilsson föreslår att en central funktion i staden får uppdrag och medel för att ta fram ett stöd för trygghetsvandringarna, istället för att varje förvaltning på egen hand ska göra detta.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd och Älvsjö stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 20 mars 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret instämmer med motionärens uppfattning att de som bor och vistas i staden ska känna sig trygga. Trygghet är ett prioriterat område för både nämnder och bolag i Stockholms stad och digitalisering och ny teknik leder till nya möjligheter och förändrade förväntningar från invånare, företagare och besökare. I den av fullmäktige beslutade *"Strategi för Stockholm som smart och uppkopplad stad"* beskrivs stadens planering för att kunna möta dessa nya förväntningar. Inom ramen för strategin ges möjligheter till ökad digitalisering också inom trygghetsområdet.

Stadsledningskontoret bedömer att det mot denna bakgrund finns möjligheter att utveckla de befintliga fysiska trygghetsvandringarna i riktning mot ökad digitalisering. Vad avser motionens förslag att ge en central förvaltning i uppdrag att utveckla de digitala funktionerna, och erbjuda stöd till stadens verksamheter i användandet, anser stadsledningskontoret att denna tekniska funktion redan finns i staden i form av trafikkontorets app "Tyck till". Syftet med "Tyck till"-appen är att göra felanmälningar eller lämna synpunkter på Stockholms trafik- och utemiljö. Under 2016 hanterades ca 100 000 klagomål, frågor eller idéer via appen.

Sammantaget talar därför övervägande skäl för att inte utveckla ett nytt separat system utan istället modifiera trafikkontorets befintliga tjänst. Stadsledningskontoret föreslår därför att staden inte beslutar att införa en ny digital tjänst som riskerar skapa parallella strukturer. Stadsledningskontoret, liksom remissinstanserna, bedömer att en utveckling av den redan etablerade ”Tyck till”-appen sannolikt skulle bli billigare, mer användarvänlig och därmed bättre nå sitt syfte jämfört med helt en ny tjänst.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 28 mars 2017 att hänvisa till tjänsteutlåtandet som svar på motionen.

Reservation anfördes av Andreá Ström m.fl. (alla M), *bilaga 1*.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 26 februari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Socialförvaltningen delar motionärens uppfattning att invånare ska känna sig trygga i sin närmiljö och att trygghetsarbetet är centralt i staden.

Stockholms stad använder idag ett stadsövergripande instrument i form av en digital applikation som heter ”Tyck till”. Applikationen ger invånare i Stockholms stad möjlighet att ge synpunkter på trafik- och utemiljö och fotografera samt eventuellt placera dessa på karta.

Ett exempel där en stadsdelsnämnd redan använder en variant av digital trygghetsvandring är Södermalm. Där använder stadsdelsnämnd och lokalpolis sedan en tid digitala trygghetsvandringar. De använder sig av en applikation som går under namnet ”Tryggve”. Detta är ett lokalt initiativ som upplevs lyckat av stadsdelsnämnd och lokalpolis på Södermalm. Applikationen är uppbyggd som Facebookgrupper vilket betyder att det är fritt för medlemmarna att skriva inlägg. Det är därför viktigt att ägaren till applikationen, i detta fall Södermalms stadsdelsnämnd och Södermalms lokalpolisområde, har ett tydligt redaktionellt ansvar för vad som skrivs och offentliggörs i applikationen.

Om staden ska lansera en modell med digitala trygghetsvandringar måste det skapas ett system vari ligger ett redaktionellt ansvar och funktioner, både centralt i staden och lokalt i stadsdelsnämnderna. I de lokala funktionerna bör det finnas tydliga mottagarfunktioner så att dialogen mellan invånare, stadsdelsnämnd och polis fungerar väl.

Socialförvaltningen anser att staden inte behöver använda en ny digital applikation för att genomföra digitala trygghetsvandringar. Däremot bör staden överväga hur den digitala applikationen ”Tyck till” kan utvecklas så att den passar ändamålet med digitala trygghetsvandringar.

Med anledning av ovanstående anser socialförvaltningen att det förslag som ställs i motionen bör avslås och föreslår att socialnämnden hänvisar till detta tjänsteutlåtande som svar på motionen.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 30 mars 2017 följande.

1. Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Omedelbar justering.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 7 mars 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen delar Johan Nilssons uppfattning om vikten av att stadens invånare ges möjlighet att lämna synpunkter på inslag i stads-miljön som känns otrygga. Stockholms stad har sedan flera år tillbaka en app "Tyck till" där allmänheten kan lämna synpunkter, klagomål och förslag som rör utemiljön. Genom att använda den gps-funktion som är kopplad till appen kan man markera den plats eller det område som berörs. Det går också att bifoga bilder för att närmare belysa frågan. Den som lämnar synpunkter, klagomål eller förslag via Tyck till-appen kan välja att vara anonym eller få åter-koppling via mejl. Inkomna synpunkter, klagomål och förslag vidarebefordras direkt till berörd förvaltning. Till staden inkom under 2016 cirka 100 000 synpunkter, klagomål och förslag via Tyck till-appen.

Förvaltningen anser inte att det finns behov av att utveckla ett separat system för att, som Johan Nilsson föreslår, genomföra digitala trygghetsvandringar. Staden skulle däremot kunna se över om det är möjligt att utveckla Tyck till-appen för att exempelvis, under en begränsad period, ge invånarna möjlighet att lämna synpunkter på tryggheten i ett visst område.

Många stockholmare kanske inte känner till Tyck till-appen eller vet att den även kan användas för att lämna synpunkter på tryggheten. Det kan därför finnas anledning att marknadsföra appen på nytt och informera om att den bl.a. kan användas till att rapportera inslag i utemiljön som skapar otrygghet. För att ge fler möjlighet

att använda appen borde staden också se till att den finns på flera språk.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning genomför trygghetsvandringar tre gånger per år i samverkan med Fastighetsägare i Järva, polisen och trafikkontoret. Ibland deltar även räddningstjänsten. De boende i stadsdelsområdet informeras via fastighetsbolagen och genom annons i lokalpressen om tid och plats för planerade trygghetsvandringar. Protokoll förs över de brister som konstateras, vem som ska ansvara för att vidta åtgärder och när uppföljning ska ske. En av fördelarna

med fysiska trygghetsvandringar är att förvaltningen på plats, tillsammans med berörda aktörer och medborgare, kan diskutera vilka åtgärder som ska vidtas och även besluta vem som ska ansvara för att utföra arbetet.

Utöver trygghetsvandringar genomför förvaltningen tre gånger per år s.k. tillgänglighetsvandringar tillsammans med stadsdels-nämndens råd för funktionshinderfrågor för att se vilka åtgärder som behöver vidtas för att öka tillgängligheten inom stadsdels-området.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 30 mars 2017 följande.

1. Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens remissvar.
2. Omedelbar justering.

Reservation anfördes av Elisabeth Jonsson m.fl. (alla M) och Jan Jönsson m.fl. (alla L), *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av Anton Roos (KD) som instämde i reservation anförd av Moderaterna och Liberalerna.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 24 februari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Trygghetsarbetet är en prioriterad aktivitet i staden och i Skärholmen. Traditionella trygghetsvandringar har genomförts genom åren med både medborgare och ansvariga tjänstemän. Förvaltningen har med hjälp av kartunderlag även genomfört så kallade trivselvandringar med ungdomar under skoltid. Under dessa vandringar inkommer uppgifter om var invånarna anser att det är otrivsamt och otryggt i området men även vad som är bra.

Skärholmens stadsdelsförvaltning arbetar idag också med visuella trygghetsvandringar i samband med de medborgarmöten som genomförs i områdets fyra stadsdelar åtta gånger per år. Förvaltningen anser att arbetssättet att i samtal med invånaren notera behov av åtgärder i området och tillsammans markera platsen är en viktig service till invånarna som får fler att lämna synpunkter och bidrar till upplevelsen av trygghet och att synpunkter som lämnas tas omhand.

Förvaltningen dokumenterar vandringarna på stockholm.se/bra. Förvaltningen har hittills inte använt digitala verktyg för att registrera informationen. Synpunkterna antecknas istället i ett protokoll av tjänstemän på plats och en markering görs på en karta.

Stadsdelsförvaltningen ställer sig positiv till digitala trygghetsvandringar så som det beskrivs i motionen. Förvaltningen anser dock att det redan finns ett verktyg som har denna tjänst och det är ”tyck till-appen” som också är knuten till stadens synpunktsportal. Det finns tre sätt att göra markering på kartan i tyck till-appen; genom att nuvarande position anges via GPS, genom att en positionsmarkör placeras ut och genom att en adress söks fram. Det finns även möjlighet att via datorn göra felanmälan till synpunktsportalen:

<http://www.stockholm.se/TrafikStadsplanering/Felanmalan-och-synpunkter/>.

Det finns dock utvecklingspotential i dagens system som behöver ses över. Det saknas i synpunktsportalen en kategori om otrygg plats och det tar för lång tid från att anmälan är gjord tills det att ärendet kommer till förvaltningen genom synpunktsportalen. Systemet har en avsevärd tidsskillnad mot när felanmälan görs per telefon till Trafik Stockholm/driftcentralen. Då skickas omedelbart ett mail till förvaltningen som snabbt kan åtgärda problemet. När förvaltningen får snabb information kan en servicenivå på max 5 timmar från anmälan till åtgärd hållas utan problem, ibland betydligt snabbare. Detta är en service som uppskattas av boende som också alltid får återkoppling när arbetet är utfört, förutsatt att kontaktuppgifter lämnats.

Förvaltningen har idag forumen för att genomföra digitala trygghetsvandringar och ser gärna att befintliga verktyg kan utvecklas mer och lanseras bättre så att medborgare känner till och kan använda dessa fullt ut. Digitala trygghetsvandringar är ett bra verktyg för att vidareutveckla de visuella vandringar förvaltningen har idag. Förvaltningen anser att en läs/surfplatta med fördel skulle kunna användas som ett verktyg till en sådan arbetsmetod och förvaltningen har för avsikt att testa tyck till-appen under kommande medborgarmöten, i kombination med den fysiska kartan.

Älvsjö stadsdelsnämnd

Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 30 mars 2017 följande.

1. Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på kommunstyrelsens remiss.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Reservation anfördes av Johan Nilsson m.fl. (alla M), Anna Engelbert (L) och Evy Kjellberg (C), *bilaga 1*.

Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 10 mars 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Älvsjö stadsdelsförvaltning har de senaste åren arrangerat trygghetsvandringar i och kring Älvsjö centrum en gång varje höst. Syftet är framför allt att titta på hur växtlighet, belysning och trafikfrågor kan åtgärdas för ökad trygghet utifrån synpunkter från medborgarna. Vandringarna genomförs i samarbete med polisen, trafikkontoret och boendeföreningar. Stadsdelsförvaltningen deltar även i trygghetsvandringar i Solberga som arrangeras av lokala hyresgästföreningen.

De synpunkter som samlas in inför trygghetsvandringen i Älvsjö centrum är dels sådana som skickats in spontant från medborgarna, dels sådana som kommer via boendeföreningarna i området.

I Stockholms stad finns ett felanmälningssystem för utemiljö med möjlighet att lämna synpunkter på hemsidan, via appen "Tyck till" eller på telefon. På hemsidan och i appen kan man även markera synpunkterna på en karta, i stället för att ange en adress.

Motionären föreslår en karta på Internet som ska vara öppen under en period för att samla in synpunkter inför en trygghetsvandring. Syftet är att få fler att lämna synpunkter.

Förvaltningen anser att det är positivt om staden kan underlätta för medborgarna att lämna synpunkter på trygghet och andra frågor. Eftersom det redan finns möjligheter att lämna synpunkter i stadens kartbaserade felanmälningssystem, är förvaltningen tveksam till behovet av ett nytt separat system för anmälningar om otrygghet.

Förvaltningen föreslår i stället att staden undersöker om det befintliga systemet skulle kunna kompletteras och marknadsföras mer så att medborgarna känner till att de kan felanmäla både otrygghet och andra saker i utemiljön i samma system

Reservationer m.m.

Socialnämnden

Reservation anfördes av Andréa Ström m.fl. (alla M) enligt följande.

att yrka bifall till motionen om att införa digitala trygghetsvandringar som en arbetsmetod i staden

att därutöver anföra följande

Trygghet är en fråga som måste högt upp på den politiska agendan, och för att öka medborgarnas trygghet behöver staden arbeta på flera fronter på flera olika sätt. En metod är att bredda möjligheten för medborgarna att kunna lämna synpunkter på otrygga platser i stadsmiljön. Hittills genomförs ofta endast fysiska trygghetsvandringar eller stormöten/medborgarmöten som inte alla har möjlighet att delta i. Moderaterna vill att det ska vara lätt att framföra sin synpunkt om var man känner sig mindre trygg.

Digitala trygghetsvandringar ska ses som ett komplement att samla in medborgarnas åsikter, och vi tycker det är en klok tanke från förvaltningen att komplettera stadens funktion "Tyck-till" för ändamålet. Det är då viktigt att "Tyck-till" utvecklas tillräckligt så att det både är lätt att lämna synpunkter, och att åsikterna tas om hand på ett bra sätt och inte enbart leder till en "felanmälan". Vi hoppas därför att funktionen "Tyck-till" kan utvecklas i enlighet med motionens intentioner.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Elisabeth Jonsson m.fl. (alla M) och Jan Jönsson m.fl. (alla L) enligt följande.

Se under socialnämnden.

Älvsjö stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Johan Nilsson m.fl. (alla M), Anna Engelbert (L) och Evy Kjellberg (C) enligt följande.

Se under socialnämnden.